

Amsterdam, 9 september 2023

Geachte leden van de raadscommissie Sociaal, Economische zaken en Democratisering (SED),

Op de agenda van de raadscommissie van 13 september staan het ongevraagde advies van stadsdeel Oost en bij de ter kennisname stukken de Nota van Uitgangspunten Flevoparkbad. Wij hebben deelgenomen aan diverse participatiebijeenkomsten. Alhoewel wij het betreuren dat er in het Flevoparkbad gebouwd gaat worden, zijn we blij dat behoud en renovatie van de buitenbaden en het behoud van het groen en de ligweiden in dit stuk zijn opgenomen.

We hebben wel ernstige bedenkingen of dit uiteindelijk het geval zal zijn. Veel van onze vragen en opmerkingen (en die van andere participanten) zijn niet of onvoldoende beantwoord en ook niet opgenomen in de notulen van de bijeenkomsten. Onze vrees is dat, met de bouw van de binnenbaden, als u nu deze locatiekeuze en Nota van Uitgangspunten ter kennisname aanneemt de buitenbaden en het groen toch alsnog verloren kunnen gaan. We hopen dan ook van harte dat u de wethouder nog nadere vragen stelt over het proces en de uitgangspunten om dit te voorkomen.

1. Vooraf: Locatiekeuze: Voorkeur van bewoners voor een binnenbad op Zeeburgereiland of IJburg boven Flevoparkbad

In 2018 is er door de gemeente in eerste instantie een online interactief onderzoek gestart onder bewoners van Amsterdam Oost met de vraag wat de beste locatie voor een nieuw binnenbad in Oost zou zijn. Voor zover wij het konden zien ging de grootste voorkeur van de respondenten uit naar een locatie op het Zeeburgereiland of IJburg. Er waren veel reacties van mensen die pleitten voor behoud van het Flevoparkbad als buitenbad. Zonder opgave van redenen heeft het ambtelijk team in 2020 (na een lang stilzwijgen) voorgesteld om de binnenbaden toch in het Flevoparkbad te bouwen. Dit terwijl in het stedenbouwkundig plan van IJburg 2^e fase in zowel het stedenbouwkundig plan als het bestemmingsplan al nadrukkelijk een locatie voor een binnenbad was opgenomen dat in 2026 gebouwd zou kunnen worden. Vervolgens startten de ambtenaren met het opstellen van een Programma van Wensen en de Nota van Uitgangspunten die nu door B&W is vastgesteld.

Niet tijdens participatie gedeelde gevolgen voor de openbare ruimte en negatief TAC-advies

Op de uiteindelijke versie van de Nota van Uitgangspunten kregen de participanten circa 4 dagen om te reageren. In dat stuk stond ook een nog niet eerdere gedeelde paragraaf over parkeren, waar velen van schrokken omdat het flinke consequenties had voor de openbare ruimte in de omgeving. Er was ook geen advies over de hoofdgroenstructuur aangevraagd bij de commissie TAC. Dat is achteraf gedaan en zit nu bij de ter kennisname stukken en hebben we nu pas voor het eerst gezien. Het pre-advies van de TAC is negatief: voor zowel de nu geldende hoofdgroenstructuur als de nog niet vastgestelde toekomstige hoofdgroenstructuur. Dit wordt niet genoemd in de raadsbrief. Ook niet welke aanbevelingen het TAC doet.

2. Groen, bomen ligweides.

In de Nota van Uitgangspunten stelt men voor het zwembad duurzaam te verwarmen met zonnepanelen en warmtepompen. Of deze ook de benodigde energie voor het zwembad kunnen leveren is ons niet duidelijk. Wel zijn we enorm geschrokken van het plaatje met de mogelijke consequenties daarvan. Afhankelijk van nog te maken keuzes zou dat betekenen dat de ligweides en de meeste bomen zouden gaan verdwijnen. Beloofd is dat dat niet zou gaan gebeuren, maar daar zijn wij niet gerust op. Want er is nog geen alternatief voor de duurzame energievoorziening aangedragen. Zie bijgaande illustratie die e.e.a. verduidelijkt.

Figuur 0.2 – Ruimtelijke impact van het energiesysteem

3. Stedenbouwkundige inpassing, parkeren, openbare ruimte

Het nieuw te bouwen binnenbad heeft een volume vergelijkbaar met sporthal Zeeburg en is 15 meter (dat is circa 4 verdiepingen in de woningbouw) hoog. Dat is een enorme ingreep. Volgens ons staat die niet opgenomen in de Omgevingsvisie en het Bestemmingsplan. Verder blijkt uit het parkeeronderzoek dat er niet voldoende ruimte is voor de parkeerbehoefte en bereikbaarheidseisen voor het nieuwe binnenbad. Die zouden buiten het zwembadterrein opgelost moeten worden in de openbare ruimte. Daarvoor moet mogelijk de huidige tramhalte, keerlus en de Flevoparkweg anders worden ingericht. De nu al schaarse parkeerplaatsen voor omwonenden en sporthal worden toebedeeld aan het nieuwe zwembad dat jaarrond open zal zijn in plaats van alleen in de zomer. De Nota van uitgangspunten stelt dat stadsdeel Oost dat voor zijn rekening gaat nemen. Het zit niet in de begroting voor het Flevoparkbad. Stadsdeel Oost heeft daarvoor geen budget. Bovendien denken wij dat dit eerst beter onderzocht moet worden (met participatie van bewoners) voordat de bouw van het binnenbad besloten wordt omdat de consequenties voor verkeer en de openbare ruimte enorm zijn. Daarbij zijn er ook plannen voor de Amsterdamse brug in voorbereiding die nog niet bekend zijn en ook consequenties kunnen hebben. Wij hebben begrepen dat die binnenkort ter inzage gelegd gaan worden. Op al deze punten wijst de TAC in het negatieve pre-advies. Ook wijst de TAC er op dat de nieuwe entree van het zwembad de entree van het Flevopark zeer nadelig beïnvloedt.

Wij begrijpen niet dat een stuk met zulke ver reikende (financiële en ruimtelijke) consequenties waarvoor geen budget is, en die ook afwijken van beleid voor zowel verkeer als ruimtelijke zomaar alleen in de raadscommissie SED ter kennisname op de agenda komt. Weliswaar is er een budget voor de bouw van het binnenbad in de voorjaarsnota vastgesteld, maar niet voor andere kosten die er volgens ons aan verbonden zullen zijn. Of de kosten voor de renovatie van de huidige buitenbaden en buitenterrein van het zwembad in het vastgestelde budget is opgenomen is ons ook niet duidelijk. Voor zo ver wij hebben kunnen nagaan is € 30 miljoen een gangbare prijs voor de bouw van een binnenbad zonder recreatiefunctie.

4. Voorgestelde methode van aanbesteding: Design en Build

De Nota van uitgangspunten wil het binnenbad zo snel mogelijk gaan aanbesteden met een Design en Build contract. Een dergelijke contractvorm houdt in dat de aannemer verantwoordelijk is voor het ontwerp en de bouw voor een vooraf overeengekomen prijs. Dat lijkt voordelig. Snelheid en binnen het vastgestelde budget. Randvoorwaarde voor dit soort aanbestedingen is dat de opdrachtgever (de gemeente) heel specifiek moet zijn over het programma van eisen. Er van afwijken tijdens het proces zal leiden tot meerwerkkosten. Inspraak is dus eigenlijk niet mogelijk

want werkt vertragend. Er zijn ook beperkte mogelijkheden voor de opdrachtgever (de gemeente) om (bij) te sturen op kwaliteit en optimalisatie van het ontwerp tijdens de onderhouds- en beheerfase. De nota van uitgangspunten is onvoldoende specifiek over wat er wel en niet binnen de aanbesteding gaat vallen en wat daarvan de kosten zouden kunnen zijn.. Wij kunnen ons voorstellen dat u als gemeenteraadslid B&W vraagt om meer uitgewerkte plannen en voorstellen ter besluitvorming aan u voor te leggen met nader onderzoek, een beter inzicht van het programma van eisen (inclusief de maatregelen buiten het zwembadterrein) en het benodigde (extra) budget daarvoor (zoals o.a. slopen en kappen van bomen en herinrichting van de openbare ruimte). Voordat u een onomkeerbaar traject ingaat waarvan de extra noodzakelijke kosten enorm kunnen gaan oplopen voor de gemeente.

5. Urgentie en gevolgen

De Nota stelt dat sluiting van het AGO-bad in Diemen de reden is om de bouw zo snel mogelijk te starten. Die sluiting is een beslissing van de gemeente zelf in 2018. Dat gaf destijds veel zorgen bij raadsleden omdat 70% van de doelgroep van dat (zorg) zwembad afkomstig is uit Amsterdam. Sluiting is destijds uitgesteld vanwege een motie van Dilan Yesilgoz (VVD) , Nelly Duijndam (SP) en Meltem Kaya (D66) om het AGO-bad nog 5 jaar te subsidiëren uit een andere financiering in de begroting. De exploitatie van het zwembad is toen overgegaan naar de stichting SpACe die ook de exploitatie van het Amsterdamse Marnixbad verzorgt voor de gemeente en daar ook subsidie voor ontvangt. Sluiting van het voor Amsterdammers (en Ijburgers) prima bereikbare AGO-bad (met ook de juiste parkeerruimte) in 2023 betekent dat er sowieso heel wat zwemlesmogelijkheden voor Ijburgers gaan vervallen en dat de zorgdoelgroep het zonder zwembad met extra warm water en gespecialiseerd zwempersoneel moet gaan stellen de komende jaren. Wij zijn, net als u, warm voorstander van schoolzwemlessen maar zien tegelijkertijd dat veel scholen dit niet meer aanbieden vanwege het lerarentekort. Dat betekent overigens ook iets voor de exploitatie van het nieuwe binnenbad.

Het leerwerkbedrijf van [Cordaan](#), nu gevestigd in het Flevoparkbad, moet vertrekken Er is geen vervangende ruimte voor deze instelling in de nieuwe plannen. Hier werken mensen die het Flevoparkbad, de directe omgeving en de trams schoonhouden. Jammer voor deze mensen en de omgeving waar hun bijdrage gemist zal worden.

6. Buitenzwem en afkoelmogelijkheden in het Oostelijke deel van Amsterdam

Er is veel natuurwater in Amsterdam en daar maken bepaalde groepen mensen ook graag gebruik van bij warm weer. Ook zwemt een groeiende groep geoefende zwemmers (die zich daarvoor de pakken, zwembroeien etc kunnen veroorloven) steeds vaker jaarrond in natuurwater. Dit natuurwater is over het algemeen geen officiële zwemlocatie maar wordt wel gedoogd. Het kan vies en gevaarlijk zijn. De gemeente geeft zelf als advies niet in dit water te gaan zwemmen zonder minimaal zwemdiploma C. Wie dat niet heeft wordt aangeraden niet verder in het water te gaan dan enkelhoogte op de gemeentelijke website. Het buitenbad Flevoparkbad wordt ook bezocht gezinnen, door kinderen die daar hun zwemvaardigheden spelenderwijs kunnen vergroten, en volwassenen zonder zwemdiploma die lekker komen spelen en afkoelen in het grote ondiepe bad. Alle rangen standen komen er. Ook de trouwe banentrekkers die met de Vereniging Flevoparkbad (meer dan 2000 leden) de openingstijden van het Flevoparkbad in de vroege ochtend en na sluitingstijd hebben weten te verruimen voor hun leden door inzet van vrijwilligers. In onze somberste fantasie over de bouw van het nieuwe binnenbad vrezen wij dat het buitenbad voor lange tijd zal moeten sluiten vanwege sloopwerkzaamheden en de bouw van het binnenbad en mogelijk verloren gaat door de prioriteit die nu aan het binnenbad wordt gegeven omdat nog onvoldoende is vastgelegd hoe het buitenbad behouden en verbeterd gaat worden. Er is dan geen alternatief voor de huidige bezoekers van het Flevoparkbad. Vaak afkomstig uit buurten met de grootste hittestress van Amsterdam. En dat zijn in een warme zomer meer dan 100.000 bezoekers.

Het buitenbad van het Flevoparkbad is zo mooi en uniek dat het gekoesterd moet worden. We hopen dat u B&W de nodige vragen en randvoorwaarden meegeeft om te voorkomen dat dat verloren gaat.

Tot slot: Wie zijn wij

De Vrienden van het Flevoparkbad zijn geen echte organisatie, maar een netwerk van recreatieve bezoekers van het Flevoparkbad. Sinds 2012 spannen de Vrienden van het Flevoparkbad zich in om de gemeente van onderzochte en gegronde argumenten te voorzien om het Flevoparkbad als buitenbad te behouden. We volgen het ambtelijk en bestuurlijke proces rond het Flevoparkbad intensief en hebben inmiddels grondige kennis opgebouwd over (buiten)zwembaden. Daarbij constateren we overigens dat er door de jaren heen steeds een andere argumentatie wordt aangevoerd om de (politieke) geesten rijp te maken om een binnenbad in het Flevoparkbad te forceren. We zijn van mening dat onze argumenten, die we sinds 2012 daartegen opvoeren, nog steeds onverminderd van kracht zijn.

Dankzij [petities](#), [brieven en mails](#) aan de gemeenteraad en Stadsdeel Oost, inspreken tijdens commissie- en raadsvergaderingen, gesprekken met raadsleden en bestuurders, inzet [social media](#), en het samenstellen van een boekje met onze visie voor het Flevoparkbad, is het mede aan ons te danken dat het Flevoparkbad is blijven bestaan. Ook is het aantal bezoekers van het Flevoparkbad spectaculair gegroeid sinds 2012.

Daarnaast is het Flevoparkbad zelfs tot [beste buitenbad van Amsterdam](#) (2015) en als een van de [mooiste buitenbaden ter wereld](#) (2016) uitgeroepen.

Daar zijn wij niet alleen trots op, maar het geeft ook duidelijk aan dat het buitenbad Flevoparkbad uniek en geliefd is en dus in behouden moet worden! En daar blijven wij ons hard voor maken.

Met vriendelijk groet,

Vrienden van het Flevoparkbad